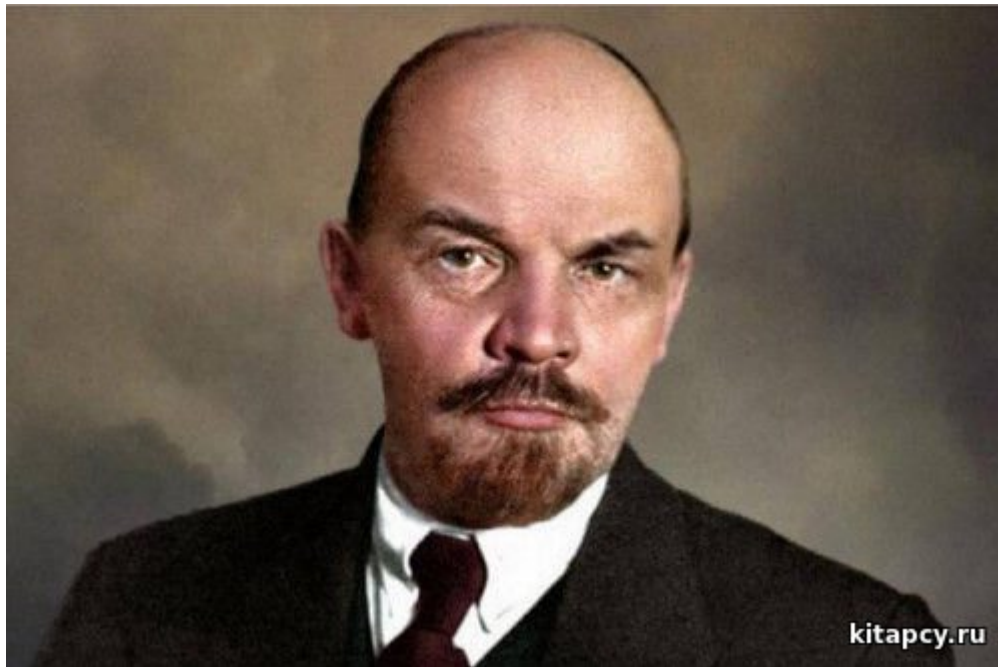

Gyzyl sakally lider: Lenin

Category: Kitapcy, Taryhy şahslar

написано kitapcy | 26 января, 2025

Gyzyl sakally lider: Lenin **Taryhyň akymyny üýtgedenler**

GYZYL SAKALLY LIDER: LENIN

Lenin 47 ýaşyndady, kelte boýludy, çokga gyzyl sakgaly bardy, ýöne ol ýaşyndan juda garry görünýärdi

Geçen asyr Wladimir Iliç Ulýanowyň ýeňşi bilen başlady we Nikolaý Leniniň ýeňlişi bilen soňlandy.

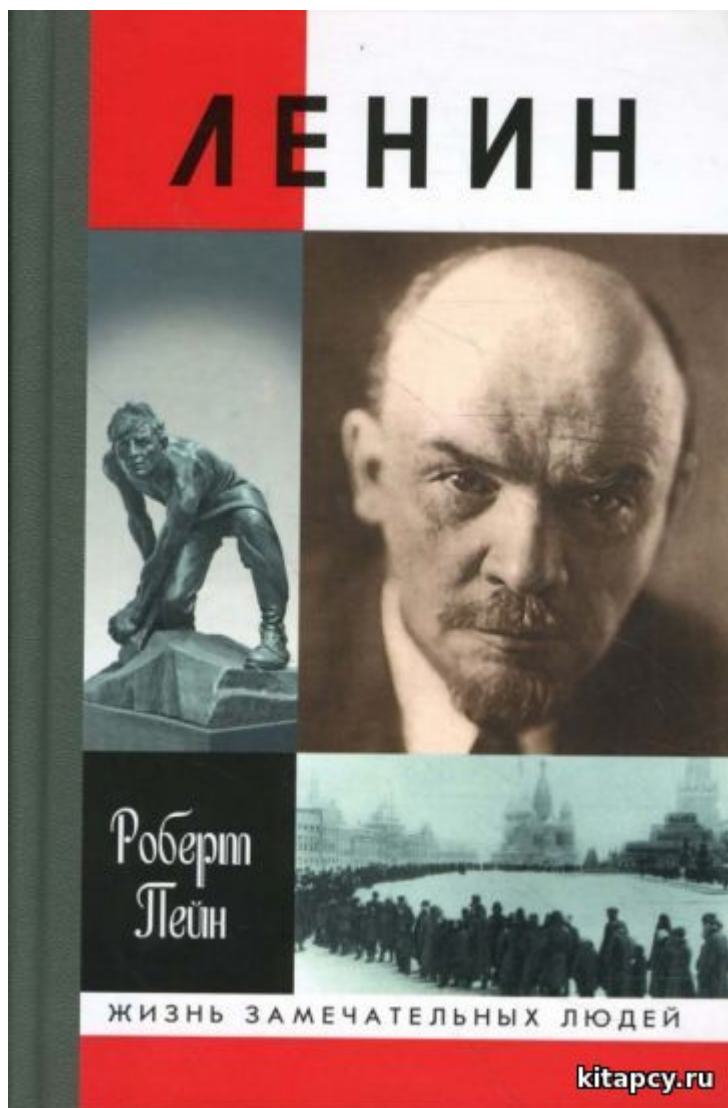
Ýalňys düşünmäň, bularyň ikisi-de bir adam. Leniniň ady markistik rewolýusioner toparlar tarapyndan özlerini tapawutlandyrmak üçin ýygy-ýygydan ulanylýan at. Hernäme-de bolanda, rewolýusionerler ony kakasynyň dakan ady bilen-ä ýatlarly däl.

Leniniň kakasy Ilýa Simbirsk şäherinde ýaşayan sowatly adamdy, ejesi Mariýa baý lukmanyň gyzydy.

Wladimir Iliç bir gün irden agasy Aleksandryň patyşa Aleksandr III-e garşy gurnalan dildüwşüge gatnaşmakda aýyplanyp ölüm jezasyna höküm edilendiginiň hanaryny aldy.

Agasynyň patyşa garşy şowsu kast edilşik gurnan toparyň arasyndaky şertli ady «Lenindi». Wladimir «Lenin» adyny halady

we patyšadan ar almaga ant içdi.

Uniwersitetde hukuk ugrundan bilim aldy, emma onuñ bir ýany hemişe rewolýusionerdi. Kanunlar «ýatdan bilinmäge» degişlidi, Karl Marksýň pelsepesi bolsa «durmuşa geçirilmelidi».

Şeýlelik bilen ol Sankt-Peterburgda «rewolýusioner propoganda işlerine» başlady.

Peterburgda bolup geçen Oktýabr rewolýusiýasyndan soň onuñ adyny şöhratlandyrmak üçin şäheriň ady Leningrad edildi. Sowet Soýuzynyň dargamagy bilen birlikde bu köne paýtagta gadymy ady gaýdyp berilsi.

Lenin patyşa režiminiň yzly-yzyna goýberýän ýalňyşlyklarynyň agramy bilen çöküp barýandygyny görüpdü.

XIX asyryň soňlarynda Russiýada diňe patyşa we açlyk bardy. Elbetde, birem ýokary gatlak bilen Rasputin ýaly çapraz jemendeleri emele getiren şertlerem göze ilip durdy.

Lenin birinji gezek ýigrimi ýedi ýaşyndaka tussag edildi, bir

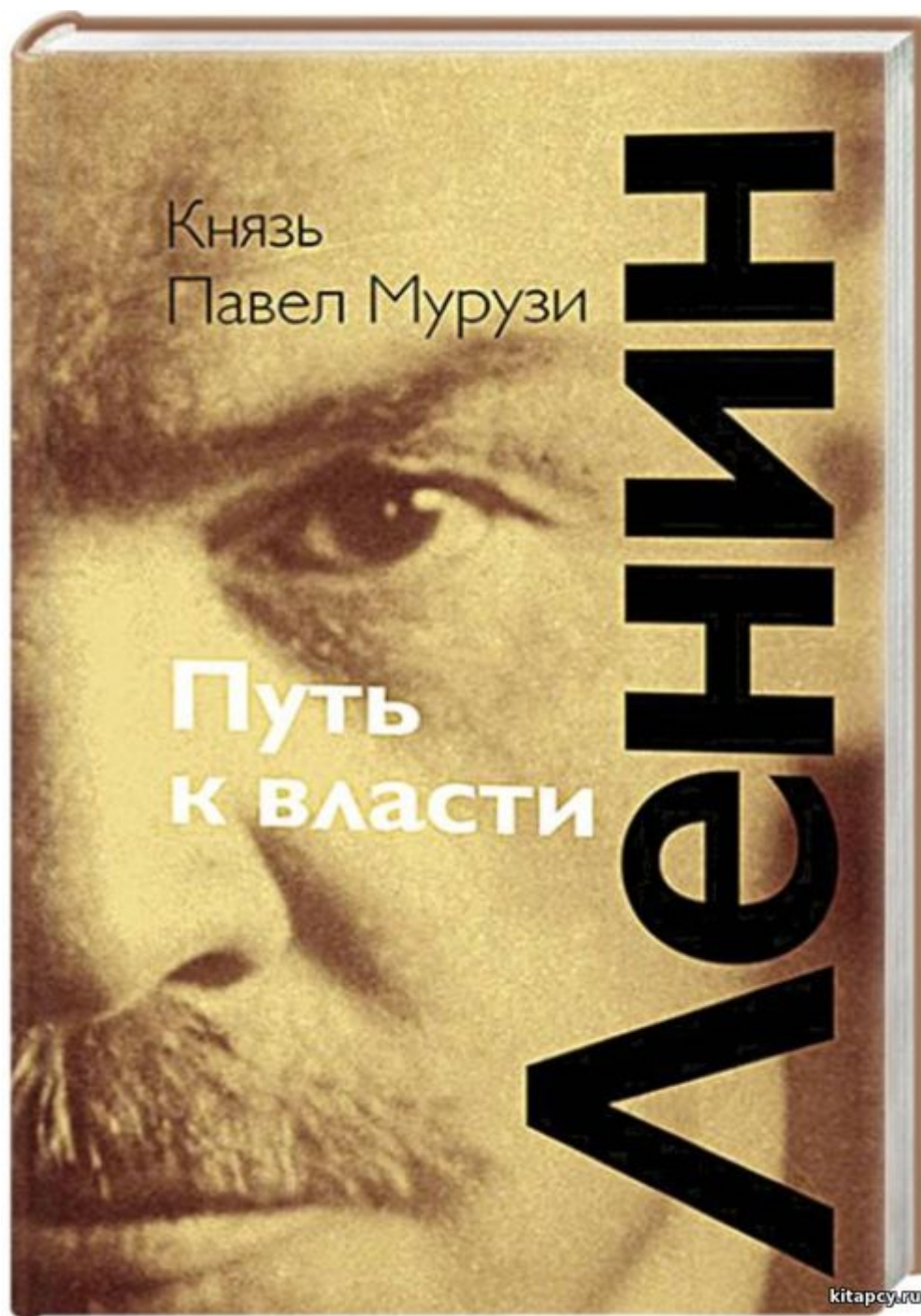
ýyl türmede ýatdy, yzyndan Sibire üç ýyllyk sürgüne ýollandy. Ol sürgünde başga bir rewolýusioner Nadežda Krupskaya bilen tanyşdy we şoňa öýlendi. Şol wagtlar ol «Russiýada kapitalizmiň ösüşi» atly kitabyny ýazdy.

Peterburgda dolanyp gelensoň ýene tussag edildi. Azatlyga çykarylanda Şweýsariýa gitdi. Ol bu ýerde «Искра» žurnalyny çykardy, žurnalyň «Ýagtylykdan uçgana» diýen şygary bolupdyr.

Lenin 17 ýyllap Ýewropada sürgün durmuşynda ýaşady, juda garypdy, egin-eşikleri horaşaja, köne, iýmiti ýönekeýdi.

«Искра» žurnalyny 1902-nji ýylda Londonda çykaryp başlanda, onuň ýanyna Lew Troskiý hem gelip goşuldy.

Munuň özi diýseň möhüm we meşhur ýaranlykdy, bir ýyl geçip-geçmänkä kommunistik öwrülişik bolup geçdi.

Şol ikiarada Russiýa çöküp baryardy. Lenin ýurda gaýdyp baryp, halky aýaga galmaklary üçin agitasiýa geçirdi.

Emma patyşa Duma ady berilen Mejlis gurup, halky gozgalaňdan el çekdirdi.

Lenin bu gezek Şwesiýa gaçdy. Indi ony iki belli şahsyýet goldaýardy: Maksim Gorkiý we Iosif Stalin!

Şwesiýadan Pariže, Parižden Polşa, Polşadanam Awstriýa gitdi.

Birinji jahan urşunyň soňlarynda Germaniýanyň üstünden Peterburga geldi.

Ýulian kalendaryna görä 1917-nji ýylyň 25-nji oktýabrynda Bolşewik rewolýusiýasy bolup geçdi.

Wladimir Lenin Kommunistik partiýanyň Merkezi komiteti tarapyndan başlyklyga saýlandy.

Komitetiň agzalarynyň birem Stalindi.

Lenin 47 ýaşyndady, kelte boýludy, çokga gyzył sakgaly bardy, ýöne ol ýaşyndan juda uly görünýärdi.

Semir ATAULLAH,

Liwanly žurnalist.

Çarşenbe, 29.04.2020 ý. Taryhy şahslar